

Mohl-li bych já Vám přispět, zatím nevím, právě proto, že mám na starosti N[áši] d[obu]; mám za lubem něco o tom, *jak by měly být psány dějiny literatury* – vyžrálo-li by to ve mně, to bych mohl dát. Ale bude to jistě pozdě a proto mne, prosím, mezi spolupracovníky nezřaďte: nedobře se cítím, vida se v seznamu a nepracuje.

Přeji všecek zdar v novém roce Vám a Vaším

Vám oddaný T. G. Masaryk

5/1 98.

DOPIS

LA PNP, f. J. Vlček, Originál, rukopis.

T. G. Masaryk D. Makovickému
[Praha], 13. února 1898

/35

Milý pane doktore Makovický,
s poděkováním vracím [stať] Tolstého o umění – již to mám a čekám dokončení. Také na předmluvu počkám – pak se bude moci to ono o tom napsat. Také snad přeložit.

O Momsenovi a české otázce shledám, co mám a pošlu Vám pro Tolstého. Na překlad Č[eské] otázky teď nemám kdy. Sám jsem také okamžik pomýšlel na odpověď, ale nakonec zvítězila moje ostýchavost, vystupovat v tak akutních případech. Co je na plat, jednou občas vystoupit vážně, ostatně řeknu ještě jednou, když chronicky nemocníme a vyzdravět se nechceme. Ale i ten Tolstoj mohl by vystoupit. Postačí mu, co mu pošlu – brutální fakt Momsenův sám stačí. A když si vzpomene na Chelčického, Komenského, Husa – snad mu to postačí.

Copak má Tolstoj doma za nemilé aféry? Soud o sobě vyslechl jsem a vyslechnu rád, neškodí člověku napomenutí a napomenutí tak milé a vážné.

Hádám, že o osobních poměrech dostáváte zpráv dost od přátel. Sám toho mnoho nevím. Šrobára nevidám často a ani jiných; teď snad už chystají ten svůj Hlas. Povídal mně Šrobár, že jste si přál tam mít Tolstého učení. Mně když se ptali (kolem Nového roku) a řekli, že Pešťanští jsou proti tomu řekl jsem, aby nedávali nic jako program, čeho by nechtěli hájit jako cele svého. Zdálo se mi, že by Tolstého tam dávali ne z vnitřního puzení, ale více z nemění něčeho jiného a jaksí proto, že Tolstoj je autorita. Rozumí se, že by mohli cokoli z Tolstého otiskovat, aby se to poznalo. Ale kdyby byli

atakování Martinskými a duchovními, nechtěli by, zdá se mi stát za Tolstého. Ať tedy dávají, co je jejich.

Já teď pracuji o socialismu, snad asi v máji začnu tisknout – práce jednak milá, ale zase i protivná, že tolik musím odmítat. Je to divné – tuším, že ještě nebylo strany, kde by dobrý a oprávněný cíl dosahován byl programem tak chatrným! Je to divný svět.

Naši Vás pozdravují. Náš Janko¹ dnes si o Vás zafilozofoval, že prý dr. Makovický je v jeho mysli úzce sdružen s Tolstým; jak jsem začal o Vás „Aha – Tolstoj!“ se mu prý myslilo.

Váš

13. II. 98

Masaryk

DOPIS

ALU SNK, f. D. Makovický, sign. 50 A 61a. Originál, rukopis. Tamtéž opis, strojopis.

1 – Jan Masaryk.

D. Makovický T. G. Masarykovi
Žilina, 5. září 1898

/36

Ctený p. profesore!

Do stredy večer budem v Rajeckých Tepliciach, potom doma v Žiline. Ak je vám nie obtížno ráčte prísť vy, lebo som veľmi zameškaný, ináč prídem ja v sobotu po poludní o ½ 4 do Martina odtiaľ zo stanice rovno k vám na Bystričku.

S úctou Dušan Makovický

Žilina 5/IX 98

DOPISNICE

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. Kor-I-25, k. 690. Originál, rukopis. Adresa: Prof. Masaryk na *Bystričke*, Turóc Szt. Márton, p. p. Turč. Sv. Martin.